

ADRODDIAD I'R CABINET

2 MEHEFIN 2015

Aelod Cabinet: CYNGHORYDD PEREDUR JENKINS, AELOD CABINET ADNODDAU

Pwnc: CYFRIFON TERFYNOL 2014/15 – ALLDRO REFENIW

Swyddog cyswllt: DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID

1. Y penderfyniad a geisir / pwrpas yr adroddiad

1.1 Ystyried a nodi sefyllfa ariannol derfynol adrannau'r Cyngor am 2014/15.

1.2 **Cymeradwyo'r symiau i'w cario 'mlaen** (y golofn "Gor/(Tan) Wariant Addasedig" o'r talfyriad yn **Atodiad 1**), sef -

ADRAN	£'000
Oedolion, lechyd a Llesiant	0
Plant a Theuluoedd	(100)
Addysg	3
Economi a Chymuned	(60)
Priffyrdd a Bwrdeistrefol	(49)
Rheoleiddio	40
Ymgynghoriaeth Gwynedd	(21)
Adran y Prif Weithredwr	(64)
Cyllid	(38)
Adnoddau Dynol	(64)
Strategol a Gwella	(94)
Cyllidebau Corfforaethol	0

1.3 Cymeradwyo'r trosglwyddiadau ariannol canlynol (amlinellwyd yn **Atodiad 2**) –

- Gan fod y lefel o danwariant caniateir i'w gario ymlaen wedi'i gyfyngu i (£100k), cadarnhau fod y (£255k) sy'n weddill o'r Adran Plant i'w ryddhau a'i ail-gylchu ar gyfer delio gyda diffyg mewn adran arall.
- Clirio gorwariant yr Adran Oedolion, a'i ariannu drwy:-
 - all gyfeirio tanwariant (£255k) roedd uwchben y trothwy (£100k);
 - defnyddio (£113k) o falansau cyffredinol.
- Defnyddio (£235k) pellach o'r balansau cyffredinol er mwyn clirio'r diffyg net ar benawdau 'Corfforaethol'.

1.4 Nodi'r gostyngiad yn lefel y cyfanswm o gronfeydd penodol (defnyddio'r cronfeydd i'r pwrpasau neilltuwyd), a'r gostyngiad yn lefel balansau cyffredinol y Cyngor (yn unol â'r Strategaeth Ariannol yn ogystal â'r uchod) yn ystod 2014/15.

2. Cyflwyniad / Cefndir

- 2.1 Er gwaethaf amgylchiadau anodd a thynhau parhaus, **yn gyffredinol, mae sefyllfa ariannol derfynol adrannau'r Cyngor am 2014/15 yn cadarnhau y bu rheolaeth ariannol effeithiol gan yr Aelodau Cabinet perthnasol, penaethiaid adrannau a rheolwyr cyllidebau.** Wrth gwrs, mae hynny wedi'i gefnogi gan waith monitro proffesiynol ein cyfrifwyr, ynghyd â gwaith herio adeiladol fel bo angen gan y Cabinet a'r Tîm Rheoli.
- 2.2 Felly, **gofynnir i'r Cabinet gymeradwyo sefyllfa ariannol derfynol 2014/15 er mwyn galluogi'r Adran Cyllid i symud ymlaen a chynhyrchu'r datganiadau ariannol statudol,** sydd i'w cyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio ar 16 Gorffennaf 2015.

3. Adrannau'r Cyngor

- 3.1 **Yn gyffredinol, gallaf gadarnhau bu cyllidebau rhan fwy'r adrannau dan reolaeth gadarn eto eleni.** Mae talfyriad o sefyllfa derfynol yr holl adrannau wedi'i amlinellu yn Atodiad 1, gyda'r symiau i'w cario 'mlaen (yn amodol ar gymeradwyaeth y Cabinet) yn y golofn "Gor/(Tan) Wariant Addasedig". Yn Atodiad 2, mae manylion pellach ynglŷn â'r prif faterion a meysydd ble fu gwahaniaethau sylweddol i'r hyn a adroddwyd yn flaenorol, ynghyd â 3 argymhelliad penodol. Mae'r argymhellion rheiny wedi'u hamlygu er ystyriaeth uchod yn 1.3.
- 3.2 Roedd sefyllfa ariannol y mwyafrif o'r adrannau yn lled niwtral, ond bu straen sylweddol ar **gyllideb yr Adran Oedolion** yn ystod y flwyddyn. Gyda chymeradwyaeth y Cabinet i'r argymhellion gerbron yma, gellid datrys sefyllfa cyllideb 2014/15 a rhoi dechreuad di-ddyled i'r pennaeth dros-dro newydd ar gychwyn y flwyddyn ariannol newydd.
- 3.3 Mae Rheoliad Gweithdrefn Ariannol 16.3 yn gosod allan y trefniadau ar gyfer trosglwyddo adnoddau rhwng blynyddoedd cyfrifo, hynny yw symiau i'w "cario 'mlaen" ar ddiwedd y flwyddyn:

16.3 YMDRIN Â BALANSAU DIWEDD Y FLWYDDYN

Mae'r rheolau isod yn cyfeirio at y trefniadau ar gyfer trosglwyddo adnoddau rhwng blynyddoedd cyfrifo, h.y. cario ymlaen.

16.3.1 Dygir ymlaen y gwahaniaeth rhwng gwariant gwirioneddol a'r hyn a ddarparwyd yn y gyllideb, boed yn ddiffyg neu'n ormodedd, gan bob adran o un flwyddyn ariannol i'r nesaf yn unol â'r cynllun isod:

- (a) Os trosglwyddir diffyg i'r flwyddyn ganlynol, gall y Prif Swyddog perthnasol wneud cais i'r Cabinet i ddileu elfen o'r diffyg sydd y tu hwnt i'w dylanwad, yn amodol ar gytundeb y Tîm Rheoli Corfforaethol.

(b) Os defnyddir y mecanwaith a ddisgrifir yn rhan (a) uchod, bydd rhagdybiaeth o gario ymlaen swm yn cyfateb i 0.4% o'r gyllideb gros neu £50,000 pa bynnag un sydd isaf.

(c) Cyfyngir ar y tanwariant y gellir ei gario ymlaen mewn unrhyw flwyddyn unigol i £100,000 ar gyfer pob adran.

(ch) Bydd gan y Cabinet yr hawl i eithrio cymalau (a) i (c) uchod.

3.4 **Yn Atodiad 1, adroddir ar sefyllfa tanwariant / gorwariant pob adran i'r Cabinet, fydd yn cymeradwyo'r symiau sydd i'w cario 'mlaen.** Yn unol â rheoliad 16.3.1(a) uchod, mae'r Pennaeth Adran Oedolion, gyda chefnogaeth y Tîm Rheoli Corfforaethol, yn cyflwyno cais i'r Cabinet ddileu diffyg yr Adran Oedolion, roedd tu hwnt i'w ddylanwad. Y rhagdybiaeth arferol, yn unol â rheoliad 16.3.1(b) uchod, fyddai i'r Adran gario ymlaen £50,000 o'u diffyg, ond argymhellaf i'r Cabinet roi tudalen lan i'r Adran Oedolion symud ymlaen i wynebu a rheoli rhai tueddiadau gwariant heriol yn 2015/16 a rhoi blaenoriaeth i wireddu arbedion ariannol sylweddol.

3.5 Yn gyffredinol, lle mae'r adrannau wedi tanwario, mae'r sefyllfa hwnnw am un tro yn 2014/15 yn unig, lle mae cynlluniau arbedion effeithlonrwydd 2015/16 wedi'u gwireddu yn gynnar.

3.6 Yn y mwyafrif o'r cyllidebau lle bu gorwariant yn 2014/15, rhoddwyd ystyriaeth briodol i'r anghenion perthnasol yng nghylch cyllidebu 2015/16, ac mae'r mwyafrif o'r gorwariant hynny eisoes wedi'i gyfarch yn y strategaeth ariannol ar gyfer 2015/16 (drwy weithrediad rheolaethol i atal y tueddiad a/neu drwy addasu'r gyllideb).

4. Ysgolion

4.1 Mae rhan o Atodiad 2 yn manylu ar sefyllfa cyllidebau'r ysgolion, lle mae statud wedi cyflwyno grym dirprwyedig i gyrff llywodraethu gario balansau ymlaen ar ddiwedd blwyddyn ariannol. Mae'r cyfanswm sirol o falansau'r ysgolion wedi lleihau o £3.8m i £3.5m yn 2014/15. Byddwn yn cyhoeddi gwybodaeth fanwl am falansau ysgolion unigol cyn hir mewn 'Datganiad Adran 52'.

4.2 Mae gan yr Adran Addysg drefniadau ar gyfer herio'r ysgolion unigol i gyfiawnhau'r angen am eu balansau, ac maent yn gofyn i'r penaethiaid a chyrrff llywodraethu'r ysgolion perthnasol i egluro'u bwriad i defnyddio eu balansau (yn arbennig rheiny sydd gyda balansau dros 5% o'i cyllideb). Bydd yr Uned Gyllid berthnasol hefyd yn atgoffa penaethiaid a chyrrff llywodraethol yr ysgolion sydd â diffygion ariannol fod angen delio gyda hynny.

5. Cyllidebau a Chronfeydd Corfforaethol

- 5.1 Bu canlyniadau cymysg ar bennawdau cyllideb corfforaethol eleni, fel a amlinellir yn rhan olaf Atodiad 2. Os defnyddir y tanwariant fel argymhellir ym mharagraff 1.3 uchod, bydd balansau cyffredinol y Cyngor wedi gostwng £2m o £8.4m i £6.4m ar 31/03/2015. Hefyd, bydd aelodau yn cofio fod £2m o'r balansau cyffredinol yma eisoes wedi'u ymrwymo eleni, yn Strategaeth Ariannol 2015/16. Fodd bynnag, dylid nodi, trwy reolaeth effeithiol o'i gyllidebau yn 2014/15, llwyddodd y Cyngor i ddelio gyda sawl mater ariannol yn ystod y flwyddyn.
- 5.2 Ddaru'r cyfanswm o holl gronfeydd penodol y Cyngor ostwng £1.3m o £49.8m i £48.5m yn 2014/15. Er fod y cronfeydd yma wedi'u neilltuo at ddibenion penodol lle byddwn yn wynebu gwariant yn y dyfodol, mae adolygiad trylwyr o'u digonolrwydd wedi'i gyflawni gan y Pennaeth Cyllid. Fodd bynnag, wrth ystyried yr hinsawdd ariannol heriol bresennol, dylid herio'r cronfeydd hyd yn oed ymhellach. Gyda chefnogaeth y Cabinet, gellid cynnal adolygiad pellach yn fuan yn ystod 2015/16, gyda golwg ar gynhaefu mwy o adnoddau er mwyn diwallu anghenion y Gronfa Ddiswyddo a'r Gronfa Trawsnewid, sy'n cynnwys adnoddau ar gyfer Buddsoddi i Arbed. Adroddir ymhellach i gyfarfod dilynol o'r Cabinet ar ganlyniad yr adolygiad.

6. Camau nesaf ac amserlen

- 6.1 Yn unol â'r Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014, a Côd Ymarfer Cyfrifo CIPFA, rhaid i'r Prif Swyddog Cyllid ardystio datganiadau ariannol statudol 2014/15 y Cyngor erbyn 30 Mehefin. Wrth werthfawrogi fod hyn yn amserlen heriol, hoffwn ddiolch i bawb sydd wedi cyfrannu yn y broses.
- 6.2 Pwrpas yr adroddiad yma yw manylu ar y sefyllfa alldro o ran tanwariant neu orwariant Adrannau unigol a gwariant y Cyngor yn ei gyfanrwydd yn 2014/15, ac ystyried yr wybodaeth yn sgil hynny er mwyn medru adlewyrchu'r sefyllfa yn y cyfrifon terfynol.
- 6.3 Fe adlewyrchir yma'r sefyllfa a'r wybodaeth ddiweddaraf, ac wrth ddod â'r broses i derfyn, gallasai fod rhywfaint o newidiadau pellach. Fodd bynnag, ni ragwelir y bydd newid sylweddol yn y sefyllfa gyffredinol.
- 6.4 Bydd yr Adran Cyllid yn cynhyrchu datganiadau ariannol statudol 2014/15 i'w ardystio gan y Pennaeth Cyllid erbyn 30 Mehefin a'u cyflwyno i'w craffu gan y Pwyllgor Archwilio ar 16 Gorffennaf.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol

Barn y swyddogion statudol**Y Prif Weithredwr:**

Mae rheolaeth ariannol gadarn yn gosod sylfaen gref i'r Cyngor fedru goresgyn y cyfyngiadau ariannol yr ydym yn eu wynebu tra'n sicrhau fod ardrawiad y cyfyngiadau hynny ar bobl Gwynedd cyn lleied ag y mae modd iddo fod. Mae'r adroddiad yma ar sefyllfa ariannol derfynol 2014/15 yn dyst i'r ffaith fod ein disgyblaeth ariannol yn parhau'n gryf. Mae hynny'n glod i bawb sy'n ymwneud a'r broses ac yn arbennig y Penaethiaid a holl reolwyr y Cyngor sy'n ymarfer y ddisgyblaeth angenrheidiol.

Mae'r argymhellion sydd yn cael eu cynnig yn yr adroddiad i weld yn rai synhwyrol ac 'rwyf yn eu cefnogi'n llawn.

Y Swyddog Monitro:

Dim i'w ychwanegu o ran priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau cywirdeb y cynnwys.

Atodiadau

Atodiad 1 - sefyllfa tanwariant / gorwariant terfynol pob adran

Atodiad 2 - prif faterion cyllidebol a meysydd ble fu gwahaniaethau sylweddol